

ПРОЈЕКАТ „ОБОГАЋЕН ЈЕДНОСМЕНСКИ РАД У ОСНОВНИМ ШКОЛАМА“

Стратегија развоја образовања у Србији до 2030. године, предвиђа повећање броја школа у којима је наставни рад организован у једној смени, чиме се ствара простор за реafirмацију васпитног утицаја школе.

Нови приступ у организацији једносменског рада подразумева обогашену и проширену образовно - васпитну подршку ученицима кроз различите активности и програме који се прилагођавају потребама ученика и специфичностима окружења у циљу развијања кључних компетенција за целоживотно учење и општих међупредметних компетенција.

Циљ пројекта јесте провођење квалитетног слободног времена, након одржаних часова редовне, додатне, допунске наставе и слободних активности.

У нашој школи био је спроведен интерни конкурс на који су се могли појавити сви заинтересовани наставници са предлозима Модул програма. Након разматрања одабрано је шест модул програма.

У нашој школи пројекат ће се ове године реализовати кроз шест модул програма и то:

1. **Модул програм 1: Екологија и птичије царство** – модератор: Сузана Петричковић
2. **Модул програм 2: Предузетништво** - модератор: Сузана Петричковић
3. **Модул програм 3: Мала дневна музика** – модератор: Саша Јовичић
4. **Модул програм 4: Школа живота**– модератор Тијана Симоновић психолог
5. **Модул програм 5: Фото радионица** – модератор Оливер Миљковић
6. **Модул програм 6: Тенис** – модератор Јована Тасић
7. **Модул програм 7: Ритмичка гимнастика**– модератор Јована Тасић

Овај пројекат је бесплатан за све ученике школе, није обавезан, већ се ученици опредељују на добровољној бази према сопственим интересовањима.

Временска динамика

МОДУЛ ПРОГРАМ	РАДНИ ДАН	РАЗРЕД	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА	
			ОД	ДО
Екологија и птичије царство	четвртак	3. и 4.	11:35	13:10
Предузетништво	четвртак	6., 7. и 8.	13:15	14:45
Мала дневна музика	уторак	3. и 4.	12:20	14:00
	четвртак	7. и 8.	13:15	14:00
	петак	3. 4. 5. и 6.	12:30	14:00
	среда	6.; 7.; 8.	11:35	13:10
Школа живота				
Фото радионица	четвртак	6.; 7.; 8.	13:15	14:45
Тенис	понедељак/уторак	1. и 2.	11:35	12:20
Ритмичка гимнастика	петак	1. и 2.	11:35	12:20

Напомена: Распоред одржавања модул програма биће истакнут на информативној огласној табли за ученике у холу школе.

План остваривања модул програма Екологија и птичије царство

Област деловања	Екологија и птичије царство
Назив активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Животна средина и њени загађивачи 2. Отпад и рециклажа 3. „Заштитимо угрожене врсте“, очување биодиверзитета 4. Израда кућица и хранилица за птице 5. Израда новогодишњих украса, лампиона и декорације реупотребом предмета 6. Дан здраве хране 7. Дизајнери еко баште 8. Уређење школског простора 9. Обележавање Светског дана воде, чистог ваздуха и дана планете Земље 10. Обновљиви извори енергије, израда ветрењача 11. Посета зоо врту и јапанском врту. 12. Пројекција едукативних филмова о очувању планете 13. Медијска промоција пројекта са акцентом на модул екологија
Циљеви и очекивани исходи активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Циљ: Ученици треба да се упознају са главним загађивачима животне средине и начинима на који могу допринети њеном очувању. Исходи: Ученик предлаже активности које доприносе очувању животне средине. Препознаје загађиваче и њихов утицај на животну средину. 2. Циљ: Ученици треба да се упознају са врстама отпада, њиховом селекцијом и рециклажом. Исходи: Ученик уочава важност правилног складиштења отпада као ресурса за поновну производњу. Ученик користи старе предмете да би направио нове, рециклира, и правилно одлаже отпад. 3. Циљ: Ученици треба да препознају различите врсте биљака и животиња из њиховог окружења и уоче њихов значај. Исходи: Ученик уочава значај разноврсности живог света. Препознаје лековите биљке из свог окружења. Развија еколошку свест о очувању и заштити биљних и животињских врста. 4. Циљ: Ученици треба да увиде значај хранилица и кућица за птице током зимског периода. Ученици треба да се упознају са начином реупоребе предмета. Исходи: Ученици манипулишу различитим коришћеним предметима у циљу израде нових као што су кућице и хранилице за птице. Процењују значај ових склоништа за птице током лоших временских услова. 5. Циљ: Ученици треба да уоче значај опрашивача за очување животне средине и сопственог здравља. Ученици треба да реупотребом предмета направе „хотел за инсекте“. Исходи: Ученици ће бити у стању да повежу значај опрашивача и очувања животне средине, са бригом о сопственом и колективном здрављу. Активно учествују у акцијама које су усмерене ка заштити и обнови животне средине и биодиверзитета. 6. Циљ: Ученици треба да препознају позитиван и негативан утицај човека на животну средину. Ученици треба да се упознају са националним парковима Србије. Исходи: Ученик се одговорно се односи према себи и животној средини. Критички се односи према загађењу и злоупотреби природе. Препознаје националне паркове Србије. 7. Циљ: Ученици треба да се упознају са различитим начинима реупотребе предмета.

	<p>Исходи: Ученици прерађују и производе новогодишње украсе, лампоне и декорације од старих коришћених материјала. Вреднују значај реупотребе и рециклаже.</p> <p>8. Циљ: Ученици треба да се упознају са појмом здраве исхране и њеним значајем. Исходи: Ученици израђују пано о здравој храни. Вреднују значај здраве исхране и дају предлог једног здравог јеловника.</p> <p>9. Циљ: Упознавање ученика са потребом и начином садње украсног цвећа, дрвећа и лековитог и зачинског биља. Исходи: Ученик стиче навику да води рачуна о засађењим биљкама, и уочава значај зачинског и лековитог биља.</p> <p>10. Циљ: Оплемењивање учионица са тематским панонама на тему екологија и дворишта са садницама биљака. Исход: Ученик оплемењује школски простор.</p> <p>11. Циљ: Ученици треба да уоче значај очувања воде, чистог ваздуха, биодиверзитета и уопште очувања планете Земље. Исход: Ученик препознаје загађиваче ваздуха, воде и земљишта и последице које оставља на живи свет. Уочава значај развијања свести о очувању околине и покретања радних акција уклањања смећа. Предлаже начине како индивидуално можемо да допринесемо смањењу загађења и заштити природе.</p> <p>12. Циљ: Ученици треба да прошире свест о значају рационалне употребе воде и енергије. Исходи: Ученик вреднује утицај својих навика у заштити животне средине. Одговорно се односи према себи, сарадницима и животној средини. Рационално користи воду и енергију.</p> <p>13. Циљ: Упознавање ученика са обновљивим изворима енергије и значајем њиховог коришћења. Исход: Ученици су увидели значај коришћења обновљивих извора енергије као неисцрпних, бесплатних и чистих извора енергије који не загађују природу.</p> <p>14. Циљ: Упознавање ученика са природним лепотама из окружења, домаћим и егзотичним врстама биљног и животињског света. Исход: Искуствено повезивање теоријских сазнања о биодиверзитету са значајем његовог очувања.</p> <p>15. Циљ: Ученици треба да прошире сазнања о заштити животне средине. Исходи: Ученик учествује у дискусији, формира своје мишљење и даје идеје како свако од нас може да учествује у очувању планете.</p> <p>16. Циљ: Припремање ученика за јавни наступ ради упознавања шире јавности о активностима које се спроводе у оквиру пројекта, са акцентом на модул екологија. Исход: Ученик развија вештине говорништва. Примењује стечено сазнање о очувању природе. Учествује у подизању свести о заштити животне средине, рециклажи, радним акцијама уклањања отпада итд.</p>
Опис активности	<p>1. Ученици треба да се упознају са појмом животне средине и врстама загађивача ваздуха, воде и земљишта кроз презентацију, тимски и групни рад, пројекције филмова и едукативних емисија, израду плаката/паноа који ће бити истакнут у савременој учионици. Динамика: једном недељно у трајању од сат и по времена.</p> <p>2. Едукативно предавање о селективном одлагању отпада. Кроз дискусију ученици се упознају са врстама отпада, њиховом селекцијом и правилним одлагањем. Школа поседује наменске дворишне контејнере за рециклажу као и канте за</p>

рециклабилни отпад постављене у ходницима школе, које ће ученици правилно и редовно користити.

Ученици ће се кроз разне радионице (прављење обележивача за књиге, сталка за оловке и бојице, саксија, ваза и лампиона од теглица, хватача ветра, кућица за птице, рамова, платнених торби, украса, папирних кеса, сакупљање пластичних затварача), упознати са начинима рециклаже, и различитим идејама реупотребе старог материјала, у циљу смањења отпада и стварања нечег корисног и употребљивог.

Динамика: више пута у току године у трајању од по сат и по времена у просторијама школе.

3. Наконведеног часа у природи, ученици треба да се упознају са разноврсношћу биљака и животиња и њиховим значајем за човека. Ученици имају задатак да фотографишу биљке и животиње које их окружују. Након тога, наставник прави селекцију фотографија које ће ученици користити при изради заједничког паноа, који треба да покаже разноврсност живог света. Кроз дискусију и кратке едукативне емисије, ученици треба да развију свест о очувању и заштити угрожених биљних и животињских врста.

Динамика: два пута у току школске године у трајању од сат и по времена у просторијама школе и непосредном окружењу

4. Радионица обухвата израду кућица и хранилица за птице од старих употребљаваних материјала (остаци дрвета, картон, пластичне флаше, дрвени штапићи од сладоледа итд.). Кроз тимски рад и сарадњу ученици показују значај рециклаже и развијају свест о заштити птица станарица током зиме.

Динамика: два пута у трајању од по 90 минута у просторијама школе и школском дворишту.

5. Активност „Помозимо да преживе“ подразумева упознавање ученика са разноврсношћу и значајем опрашивача кроз разговор, дискусију и кратке едукативне филмове, а затим и радионицу у којој ће ученици реупотребом предмета направити „хотел за инсекте“. На овај начин ученици активно учествују у заштити и обнови животне средине и биодиверзитета. Динамика: два пута у током јесени у трајању од сат и по времена у просторијама и дворишту школе.

6. Примери позитивног и негативног утицаја човека на животну средину – истраживање на терену, приказ примера са образложењима. Критички се односе према загађењу и аргументују своје ставове. Сарађују и учествују у изради бонтона понашања у природи (пано). Истражују и наводе примере подручја из околине која треба заштитити. Кроз припремљену вежбу, текст, фотографије и видео, упознају се са јединственим живим светом националних паркова.

Динамика: једном у трајању од сат и по времена.

7. Током децембра месеца ученици који похађају модул екологија кроз радионичарски тимски рад израђују, прерађују и производе новогодишње украсе, лампионе и декорацију од старих коришћених материјала. На овај начин кроз још једну радионицу рециклаже ученици доприносе очувању природе. Новогодишње село ће бити представљено у холу школе, где ће бити изложена еко јелка и уникатни украси и декорација.

8. Ученици кроз разговор и дискусију, групни рад, израду паноа и изложбу здраве хране обележавају Светски дан здраве хране.

Динамика: током октобра у просторијама школе, у трајању од сат и по времена.

9. Осмишљавање изгледа баште, сађење украсног, зачинског и лековитог биља, а самим тим и повећање броја зелених површина и прављење заједничког кутка за ученике и наставнике. Брига о цвећу, редовно заливање, а при томе и проширивање сазнања о биљкама. Поред тога ће ученици учествовати у прављењу мини еко баште у учионици, посадиће лековито биље у саксијама које су сами декорисали реупотребом коришћених материјала.

Динамика: почетком пролећа у школском дворишту и просторијама школе, једном недељно.

10. Ученици ће давати предлоге и интересантне идеје како оплеменити школски простор, а затим их и реализовати уз помоћ наставника. Биће изложени тематски панои у холу школе и школским учионицама.

Динамика: два пута месечно у трајању од сат и по времена.

11. Ученици ће обележити Светски дан воде, чистог ваздуха, биодиверзитета и дан планете Земље кроз предавања и различите радионице као што су: огледи „загађивачи воде“ и „птице против нафте“, истраживачке задатке, асоцијације, анализу лишјајева као индикатора чистоће ваздуха, израду кеса од старог папира, прављење заједничког забавног колажа, паноа, путем порука и песама на тему очувања планете итд.

Динамика: у трајању од сат и по времена у недељи у којој се обележава неки од поменутих еколошки значајних датума.

12. У оквиру активности „Ја чувам природу“ ученици треба да прошире свест о рационалној употреби воде и енергије. Упознаће се са начином на који треба да се одговорно односе према животној средини, кроз дискусију, презентацију и израду сликовних паноа о рационалној употреби енергије и воде код куће и у школи.

Динамика: једном у трајању од сат и по времена.

13. Ученици ће кроз израду ветрењача и дискусију са наставником уочити значај коришћења обновљивих извора енергије, као неисцрпних и чистих извора енергије који не загађују природу. Ученици ће моћи да објасне улогу ветрењача и соларних панела. Ветрењаче ће направити од отпадног дрвета и старог папира и на тај начин учествовати у рециклажи.

Динамика: једном недељно у трајању од сат и по времена.

14. Планирање посете зоо врту, јапанском врту у Врњачкој Бањи, ради остваривања постављеног циља.

Динамика: два пута годишње.

15. Мали биоскоп у учионици, након пројекције едукативног филма о очувању природе, ученици треба да цртежима и порукама искажу своја запажања, мишљења и своје виђење очувања планете. Ови радови ће представљати припрему за следећу активност где ће бити у улози еко репортера.

Динамика: једном у трајању од сат и по времена

16. Еко репортери су ученици који током трајања програма истражују питања и проблеме везане за заштиту животне средине и извештавају кроз писани, фотографски или видео запис, предлажу решења кад год је то могуће.

Динамика: једном седмично од сат и по времена

Медијска промоција путем електронских и штампаних медија, чланак о пројекту, о раду и активностима радионице у Врњачким новинама и интервју за РТВ Врњачка Бања. Интервју дају ученици који похађају модул. Периодично обавештавање на школском сајту о реализованим активностима.

Циљна група којој је намењено	Ученици трећег и четвртог разреда
Носиоци активности	Наставник биологије
Место реализације	Просторије школе и школско двориште, зоолошки врт Врњци, јапански врт Врњачка Бања.
Процена обухвата ученика	1. 15 пријављених ученика 3. и 4. Разреда матичне школе. 2. 15 ученика који похађају тематске радионице
Додатни ресурси	Потребан материјал за одлагање прикупљених сировина и превоз, контејнери, баштенски алат, хумус, зачинско, лековито и украсно биље, семена биљака, саксије, хамер, фломастери, бојице, папир, картон, лепак, тегле, боје, маказе, канап, машинске, стари накит, перле, летвице дрвета, силикон, платно, фотографије, слике,...Већина ресурса који се користе, представљају старе предмете који се поново стављају у употребу, самим тим и рециклирају.

План остваривања модула програма Предузетништво

Област деловања	Предузетништво
Назив активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анкетирање ученика на тему: Осврт на предузетништво, идеје и сугестије 2. Концепт предузетништва (израда бизнис плана) 3. Професионални развој – информисање о занимањима и нивоима образовања 4. Свет рада: Форма и функција CV и мотивационог писма. 5. Декларација производа и права потрошача 6. Сапун кроз векове 7. Теоријска знања о саставу сапуна 8. Сапунцијска радионица 9. Производња декоративних свећа 10. Производња природне козметике 11. Израда производа реупотребом предмета „Ново, а старо“ 12. Дизајн амбалаже, фотографисање производа 13. Облици промовисања производа 14. Продајне изложбе, манифестације, сајмови 15. Учешће ученика у хуманитарним активностима на нивоу школе и локалне заједнице 16. Медијска промоција и евалуација активности
Циљеви и очекивани исходи активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Циљ: Провера знања ученика из претходне школске године ради планирања даљег рада. Исход: Ученик познаје концепт предузетништва, даје предлоге, сугестије за активности 2. Циљ: Развијање предузетничких компетенција и компетенција из области економије. Исход: Ученик разуме и схвата појам предузетништва, ученик уме да изради бизнис план. 3. Циљ: Упознавање са образовним профилима у оквиру различитих подручја рада, школама које их образују и захтевима које треба да испуне они који желе да се за њих школују.

	<p>Исход: Ученик повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања.</p> <p>4. Циљ: Упознавање са формом и функцијом CV и мотивационог писма. Исход: Ученик пише кратку биографију и мотивационо писмо, кроз које представља себе и своје способности.</p> <p>5. Циљ: Оспособљавање ученика да се информишу о производу на основу његове декларације и упознају се шта су то права потрошача. Исход: Ученик проналази на декларацији најважније информације о производу и процењује однос цене и квалитета;</p> <p>6. Циљ: Упознавање ученика са употребом сапуна кроз историју Исход: Ученик познаје употребу сапуна код различитих народа</p> <p>7. Циљ: Упознавање ученика о хемијском саставу и сировинама које чине сапун. Исход: Ученик познаје хемијски састав и неопходне сировине сапуна.</p> <p>8. Циљ: Упознавање ученика са процесом производње и ручне израде сапуна. Исход: Стечена знања и умећа ученик примењује при изради сапуна.</p> <p>9. Циљ: Упознавање ученика са процесом израде декоративних свећа Исход: Стечена знања ученик примењује при изради декоративних свећа</p> <p>10. Циљ: Упознавање ученика са процесом производње и израде природне козметике. Исход: Ученик примењује стечена сазнања приликом израде козметике.</p> <p>11. Циљ: Обука и подстицање мотивације код ученика да реупотребом материјала израде нове корисне предмете. Исход: Ученик примењује стечена знања о рециклажи и на маштовит начин израђује нове производе од старих материјала.</p> <p>12. Циљ: Подстицање креативности код ученика употребом ИКТ-а при брендирању производа, Исход: Ученик своју креативност примењује на дизајн паковања, осмишљавањем и изради флајера/брошуре, фотографисање производа. Креира једноставан рекламни летак.</p> <p>13. Циљ: Упознавање ученика са облицима промовисања производа. Исход: Ученик на креативан и маштовит начин промовише своје производе.</p> <p>14. Циљ: Учесће ученика на продајним изложбама, манифестацијама, јавним догађајима, сајмовима који се одржавају у школи и локалној заједници Исход: Ученик је мотивисан за јавни наступ, презентовање и продају производа.</p> <p>15. Циљ: Ученици својим производима (донацијом производа, продајом) помажу онима којима је неопходно. Исход: Ученици имају развијену емпатију, разумеју принцип друштвено одговорног пословања.</p> <p>16. Циљ: Презентација и промовисање кроз више канала Исход: Шири јавност је упозната са производима.</p>
Опис активности	<p>1. На почетку рада ученици добијају анкетни лист који је анониман са циљем што искренијих одговора. На овакав начин реализатор модула добија комплетну слику о ономе шта су ученици из претходне школске године на предузетништву научили, које су им области и активности биле интересантне као и преузимање иницијативе, давање предлога, сугестија за даљи рад. Након тога, анализирамо добијене одговоре, разматрамо предлоге и дате идеје.</p> <p>2. Радионица за стицање вештине тимског рада и израде бизнис плана која започиње са упознавањем ученика са основним појмом предузетништва, употреба</p>

интернета за претраживање и упознавање са производима старих заната, претраживање рецептура израде сапуна, тимски рад при изради бизнис плана.

Динамика – 2 школска часа (по један час недељно).

3. Кроз креативне радионице ученици треба да се упознају са образовним профилима у оквиру различитих подручја рада, школама и захтевима које треба да испуне. Ученици ће користити информатор за упис у средњу школу, а подељени у групе могу добити различите задатке да га проуче (подручја рада, услови за упис, трогодишњи и четворогодишњи образовни профили, дуално образовање...). Једна група ученика ће се бавити информацијама о питањима како се наставља школовање после средње школе и разликама које постоје између похађања гимназије и стручне школе. На основу тог истраживачког рада може се припремити заједничка презентација. Уколико буде било могућности, ученицима ће се омогућити комуникација са представницима средњих школа, као и појединцима који се баве жељеним занимањима а то може бити неко од родитеља.

Динамика: два пута у току године, у трајању од сат и по времена

4. У оквиру ове активности ученици ће бити оспособљени да напишу кратку биографију и мотивационо писмо, кроз које ће представити себе и своје способности. Ученике треба упознати са појмом професионални развој и чињеницом да ће током своје професионалне каријере бити принуђени да буду флексибилни, да се континуирано усавршавају и оријентишу ка целоживотном учењу.

Динамика: 2 школска часа током једне недеље

5. Кроз студију случаја ученици се оспособљавају да се информишу о производу (прехрамбеном, хемијском, техничком, одећа и обућа) на основу његове декларације. Упознају се шта су то права потрошача и на који начин могу да их остваре, у ком случају важи могућност замене или повраћаја новчаних средстава. Кроз истраживачке задатке проналазе информације о уобичајеном трајању гаранције за различите врсте производа.

Динамика: једном у трајању од сат и по времена

6. Радионице посвећене хигијени и здрављу кроз векове, производња и употреба средстава хигијене. Истраживачки рад ученика на дату тему, планирање, израда презентације и презентовање.

Динамика: два школска часа

7. Упознавање ученика о саставу и хемијском процесу производње сапуна кроз презентовање, фотографије и видео снимке. Навођење примера, давање идеја, развијање мотивације и подстицање креативности.

Динамика: 1 школски час.

8. Сапунцијска радионица у којој ученици под надзором наставника израђују сапуне мануелним радом, употребом биљних и етеричних уља, глицерина са додатком различитих мирисних нота.

Динамика: више термина, једном седмично по сат и по времена.

9. Кроз радионицу, ученици се упознају са процесом производње и израде декоративних свећа, коришћењем креативних пример развијају мотивацију и добијају креативне идеје, планирају и примењују знања, производе свеће, изливање воска у различите стаклене посуде и баве се њиховом декорацијом.

Динамика: више пута у трајању од сат и по времена

	<p>10. Радионица подразумева упознавање ученика са процесом производње и израде природне козметике, коришћење креативних примера производа који могу да се израде, планирање и примену стечених saznaња приликом израде козметике. Динамика: више пута у трајању од сат и по времена</p> <p>11. Ученици ће се кроз разне радионице (прављење ваза, рамова за слике, платнених торби, гумица за косу, украса и декоративних албума), упознати са начинима рециклаже, и различитим идејама реупотребе старог материјала, у циљу смањења отпада и стварања нечег корисног и употребљивог. Производи настали кроз активност „Ново, а старо“ ће бити коришћени за продају у хуманитарне сврхе. Динамика: више пута током године у трајању од сат и по времена.</p> <p>12. Ученици фотографишу производе. Уз помоћ наставника, коришћењем ИКТ алата, креирају дизајн паковања, изглед флајера/брошуре и промо материјала. Осмишљавање налепница применом Canva програма, штампање налепница и предлагање начина паковања при продаји. Динамика: једном седмично у трајању од сат и по времена.</p> <p>13. Уз помоћ наставника, ученици осмишљавају различите облике промовисања и продаје свог производа. Ученик комуницира и размењује креативне идеје у оквиру свог тима, учествује у доношењу одлука, прикупља информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа. Динамика: једном седмично у трајању од сат и по времена.</p> <p>14. Учешће у продајним акцијама које се организују на нивоу школе. Ученици на различитим манифестацијама, продајним изложбама, сајмовима у непосредном окружењу и у холу школе презентују и продају своје производе. Динамика: учешће ученика према терминима одржавања манифестација и јавних догађаја</p> <p>15. Чланови тима доносе заједничку одлуку у које сврхе ће бити искоришћена новчана средства зарађена након продаје производа. Учествују у хуманитарним активностима на нивоу школе и локалне заједнице.</p> <p>16. Путем друштвених мрежа ученици ће рекламирати своје производе. Медијска промоција путем електронских и штампаних медија, чланак о пројекту, о раду и активностима радионице у Врњачким новинама и интервју за РТВ Врњачка Бања. Периодично обавештавање на школском сајту о реализованим активностима. Након продајних акција ученици уз помоћ наставника обављају евалуацију спроведених активности, дају предлоге са унапређење, попуњавају упитник којим самопроцењују своја стечена знања и вештине. Наставник вреднује и похваљује међусобну сарадњу ученика, креативност, истраживачки рад, како превазилазе проблеме итд.</p>
Циљна група којој је намењено	Ученици 6, 7. и 8. разреда
Носиоци активности	Наставник биологије
Место реализације	Просторије школе, места на којима се одржавају продајне изложбе, сајмови и манифестације у непосредном окружењу.
Процена обухвата ученика	15 ученика 6, 7. и 8. разреда
Додатни ресурси	За производњу сапуна и свећа неопходно је следеће:

	<ul style="list-style-type: none"> - сировина (биљна и етерична уља, глицерин, прехранбене – козметичке боје, различите мирисне ноте), - силиконски калупи – нови облици - заштитна опрема (маске и рукавице), - амбалажа за паковање (украсне и сатенске траке, картон за паковање), - продајни штанд,...
--	---

План остваривања модула програма Мала дневна музика

Област деловања	Музика
Назив активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Музички жанрови. 2. Активно слушање музике. 3. Музички бонтон. 4. Извођење музике 5. Сарадња са музичким школама из околине. 6. Музичка историја
Циљеви и очекивани исходи активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Упознавање ученика са различитим жанровима музике (забавна, народна, цез, рок, класика...). Исход: ученици препознају кроз слушање примере различите жанрове. 2. Циљ: стицање навике за активно слушање музике. Исход: ученик се изражава покретима за време слушања музике. 3. Циљ: упознавање ученика са правилима понашања приликом музичког извођења – концерта. Исход: Ученици познају и користе музички бонтон. 4. Циљ: Певање песама по слуху и из нотног текста самостално и у групи. Исход: ученици изводе музичке примере користећи глас, покрет, самостално и у групи. 5. Повезивање ученика наше школе са ученицима, полазницима музичких школа ради подстицања интересовања за музику и музичке инструменте, посета њиховима јавним наступима концертима. Исход: Ученици су упознати са различитим музичким инструментима и извођачким могућностима, избором могућности школовања 6. Циљ: Упознавање ученика са раздобљима у историји музике (Барок, Класицизам, Романтизам....) Исход: ученици уочавају основне карактеристике епохе барока, класицизма, романтизма. Разликују музичке форме и препознају дела појединих композитора тих епоха.
Опис активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. У оквиру радионица ученици би се упознавали са различитим жанровима музике кроз слушање и препознавање. Динамика: Два пута месечно 2. Кроз радионице ученици се оспособљавају на активно слушање музике. Динамика: у трајању од 45 минута, два пута месечно. 3. Упознавање ученика са златним правилима понашања у концертној дворани и опери, као и упознавање са класичном музиком и њеним извођењем у различитим концертним дворанама. Динамика: Радионица ће одржавати два пута месечно по 45 минута. 4. Упознати ученике са саветима који се односе на правилно извођење, нарочито значајно за особе које се баве музиком и јавним наступом. Радионице ће се

	одржавати кроз групни и индивидуални рад, на којима ће ученици кроз различите технике стицати вештине правила уметничког певања. Динамика: Једном недељно 5. Успостављање сарадње са музичким школама, при чему ће ученици имати прилике да посете школу, упознају се са различитим инструментима. Динамика: 2 радионице месечно у трајању од 120 минута. 6. Ученике путем видео пројекције упознати са раздобљима у историји музике. Динамика: два пута месечно
Циљна група којој је намењено	Ученици од трећег до осмог разреда
Носиоци активности	Наставник музичке културе
Место реализације	Музички кабинет. Просторије школе у којој се изводе пројектне активности и према плану просторије музичких школа.
Процена обухвата ученика	15 до 20 ученика ученика од 3. до 8. разреда према интересовању
Додатни ресурси	Мало озвучење (музичка линија, ЦД плејер, звучници)

План остваривања модул програма Школа живота

Област деловања	Модерна/популарна психологија, Подршка развоју личности ученика
Назив активности	<ul style="list-style-type: none"> - Радионица – шта је то - Емоције и потребе - Емоционална интелигенција - Толеранција - Конфликти - Родна равноправност - Интеркултуралност - Асертивност - Лепота различитости - Комуникација - Култура говора и лепо изражавање - Баш је лако када знам како – учење учења и мотиваја за рад - Здрави стилови живота - На прагу адолесценције - Вршњачка едукација - Програм „Старији млађима“ - Креативне радионице
Циљеви и очекивани исходи активности	<p>Циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Упознавање ученика са радионице и методологијом њеног спровођења, као и њеним предностима у односу на класичну наставу. - Упознавање ученика са појмовима емоција, потреба, права, жеља; истицање њихових различитости, ради бољег међусобног разумевања, уважавања и развијања позитивне опште климе. - Упознавање ученика са појмовима предрасуде, стереотипи, дискриминација, емоционална и социјална интелигенција ради изградње што адекватнијих односа са вршњацима и одраслима на различитим релацијама, међусобног уважавања и развијања толеранције.

- Упознавање ученика са основама ненасилне комуникације и асертивности ради усмеравања и управљања конфликтима на конструктиван начин.
 - Развијање и неговање лепог говора и комуникацијских вештина код ученика.
 - Усвајање различитих техника учења и примена истих у пракси.
 - Подстицање мотивације за учење и рад.
 - Представљање здравих стилова живота ученицима у виду менталне и физичке бриге за своје тело, психу; и здраво и друштвено пожељно функционисање.
 - Информисање ученика са променама које их очекују уласком у пубертет и адолесценцију са различитих аспеката.
 - Развој свести о себи.
 - Развој и подстицање одговорности ученика за своје мисли, осећања и поступке као суштинским концептом будуће зреле личности и равноправног члана друштва коме припада.
 - Обука вршњачких едукатора.
 - Примена стечених вештина у оквиру програма у пракси, тако што се млађим ученицима помаже да савладају наставно градиво приликом израде домаћих задатака
 - Подстицање креативности код ученика, израда паноа, честитки, декоративног материјала
- Исходи:
- По завршетку модула ученик ће бити у стању да:
- препозна и примени радионичарски приступ рада и активно учествује у реализацији радионица;
 - учествује у доношењу правила групе и поштује их;
 - препозна и разликује појмове (емоције, потребе, права, жеље, предрасуде, стереотипе, дискриминацију, асертивност);
 - развија сопствену емоционалну и социјалну интелигенцију;
 - разуме и вреднује важне концепте који су у основи толеранције - емоције, потребе, жеље, права, емоционална и социјална интелигенција, предрасуде, стереотипи, дискриминација, интеркултуралност, емпатија, асертивност, активнослушање, ја-ти поруке, тимски рад...
 - увиђа значај коришћења конструктивне комуникације, толеранције и ненасилног стила решавања конфликта у свакодневном животу;
 - јасно и лепо комуницира, вербално и невербално у формалним и неформалним ситуацијама;
 - примењује асертивност у комуникацији у односу према другима;
 - анализира књижевна дела, говори поезију, пружа лексичко граматичка тумачења зарад унапређења опште културе, писмености и културе изражавања.
 - примењује различите технике и стилове учења;
 - увиђа значај унутрашње мотивације за учење;
 - створи адекватне услове ефикасног учења.
 - препозна здраве стилове живота, свесно их бира и понаша се у складу са њима;
 - води рачуна о менталној хигијени, сопственом здрављу и здрављу других људи;
 - освести и прихвати предстојеће промене које је/га очекују у адолесценцији и асимилује их у свакодневно искуство;
 - увиђа значај репродуктивног здравља и здравих стилова живота;
 - развија свест о себи;

	<ul style="list-style-type: none"> - пронађе и користи различите информације и као вршњачки едукатор их преноси другима; - помаже млађима приликом учења и израде домаћих задатака, примењујући стечене вештине и научене технике учења - креативно размишља и израђује различите декоративне предмете (честитке, паное...)
Опис активности	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици се кроз радионичарски рад упознају са важним концептима који су у основи толеранције - емоције, потребе, жеље, права, емоционална и социјална интелигенција, предрасуде, стереотипи, дискриминација, интеркултуралност, емпатија, асертивност, активно слушање, ја-ти поруке, тимски рад... - Са ученицима се анализирају књижевна дела, говори поезија, пружа лексичко граматичка тумачења зарад унапређења опште културе и писмености и културе изражавања. - Кроз презентацију и групни облик рада ученицима се представљају различити стилови учења; упознају се ученици који то услови морају бити испуњени да би учење било ефикасно. Повећава се мотивација за рад, стицање знања и вештина. - Кроз различите радионичарске технике – вођена фантазија, акваријум, форум театар ученици се воде теоријски и практично на интересантан начин кроз промене које су карактеристичне за доба адолесценције. - Радионице посвећене менталној хигијени и здрављу, свести о себи, репродуктивном здрављу, пожељним животним стиливима (стоп наркоманији, пушењу, алкохолизму...) - Стечене вештине у оквиру програма се кроз практичан рад примењују у пракси, тако што се млађим ученицима помаже да савладају наставно градиво приликом израде домаћих задатака - Креативне радионице веће групе ученика у циљу израде декоративних предмета, честитки, паное...
Циљна група којој је намењено	Ученици старијих разреда, сви они који желе да унапреде вештине свакодневног функционисања
Носиоци активности	Стручни сарадник - психолог
Место реализације	Просторије матичне школе „Младост“ Врњци
Процена обухвата ученика	Ученици старијих разреда – група од 15 ученика 20-30 ученика повремено, када се раде тематске радионице, истраживања, уводе нове теме – презентацијом, где ученици који похађају модуле изводе поменуте активности координацијом психолога школе
Додатни ресурси	-За реализацију активности школа или већ поседује већину потребних средстава – компјутер, бим пројектор и флипчарт таблу, као и највећи део потребног прибора за рад (папири у боји, фломастери, маркери, стикери, маказе, хамер и флипчарт папир...). Набавка потребног материјала се врши у оквиру редовне набавке за потребе школе.

План остваривања модул програма Фото радионица

Област деловања	Подршка ученицима (Фото радионица)
Назив активности	1. Израда фотографија на одређену тему

	<p>2. Обрада фотографија (по могућству ангажовање експерта)</p> <p>3. Праћење online радионица</p> <p>4. Спона фотографије и филма</p> <p>5. Представљање производа ученика (кратак филм, изложба фотографија)</p>
Циљеви и очекивани исходи активности	<p>1. Циљ - развој изражајних могућности ученика и осећаја за композицију и креативност јачајући естетичку и дигиталну компетенцију, као и сарадњу</p> <p>Исход - ученик ће знати да постави субјекат/објекат за фотографисање, да на правилан начин фотографише портрет, пејзаж, мртву природу</p> <p>2. Циљ - познавање основних карактеристика и могућности програма за обраду фотографија</p> <p>Исход - ученик обрађује фотографије у програму Adobe Photoshop или неком сличном</p> <p>3. Циљ - упутити ученике како да се, кроз креативно промишљање о фотографском медију и његовим могућностима, измeste из устаљене зоне класичног фотографског приступа</p> <p>Исход - ученик ће реализовати заокружену тематску фото причу</p> <p>4. Циљ - коришћење фотографије за израду филма</p> <p>Исход - ученик ће повезивати више тематских фотографија у фото албум или филм</p> <p>5. Циљ - стицање самопоуздања за јавни наступ и јачање мотивације за даљи напредак</p> <p>Исход - ученици ће продукте рада објаснити и представити широј заједници – осталим ученицима, родитељима, локалној заједници</p>
Опис активности	<p>1. Фотографисање особа или предмета на задату тему – ненасилна комуникација, мртва природа, природа око нас, живот школе, профилне слике ученика и наставника за електронски дневник, јавни часови. Активност се обавља у учионици и у природи како би се направила разлика у квалитету фотографије у зависности од светлости (природна, вештачка). Израда одабраних фотографија у фото радњи. Активност је континуирана, једном недељно по два школска часа.</p> <p>2. По могућству ангажовање експерта који би објаснио програме и алате који служе за обраду и улепшавање фотографија; самостално и групно истраживање програма, коришћење ефеката, вршење исправке експозиције, „црвених очију“... Активност се врши у кабинету информатике, два пута у току месеца по два школска часа, а по потреби и чешће.</p> <p>3. Ученици ће кроз предавања и различите примере из праксе, добити потребна предзнања о руковођењу фотографским пројектима и њиховом спровођењу од идеје до реализације. Кроз учење о фотографији као уметничкој форми са специфичним језиком комуникације, ученици би добили основна знања о фотографији, које ће уобличити кроз практичан рад – видео записи, фото принт...</p> <p>4. Одабир фотографија и селектовање по темама, спајање фотографија у фото албум или видео запис коришћењем разних web алата. Кабинет информатике, по потреби, два школска часа.</p> <p>5. Организовање изложбе фотографија у холу школе, јавно представљање продукта радионице осталим ученицима, родитељима и локалној заједници. Приказ филма на светосавској свечаности или свечаности поводом дана школе.</p>
Циљна група којој је намењено	Ученици седмог и осмог разреда
Носиоци активности	Наставник француског језика, експерт

Место реализације	Школа, школско двориште, зоо врт, обала Западне Мораве, кабинет информатике
Процена обухвата ученика	5 до 10 ученика
Додатни ресурси	Ангажовање експерта за обуку за рад у програму за обраду, штампање ученичких радова

План остваривања модула програма Тенис

Област деловања	Развијање физичке културе и одговорног живљења Представља програм обуке у тенису за децу узраста до 10 година.
Назив активности	Тенис у школама за ученике узраста до 10 година
Циљеви и очекивани исходи активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обезбеђивање једноставног пута за развој вештина и способности код свих ученика; 2. Развој подстицајног, и такмичарског окружења за ученике; 3. Пружање јасних смерница за разумевање развојног пута тренерима, родитељима и ученицима; 4. Стварање најбољих спортских особина код ученика узраста од 9 и 10 година, који имају адекватну основу за напредовање у даљим такмичењима и нивоима за старије; 5. Креирање позитивног окружења које утиче на ученике да наставе да играју тенис целог свог живота; 6. Све ово у циљу добробити и развоја личности ученика унапређења здравља и промоција здравих навика у и свакодневном животу деце школског узраста; <p>Исходи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Подизање свести о значају вежбања за све чланове породице; 2. Ученици ће по завршетку програма бити оспособљени да сервирају, пребацују и поентирају што је брже могуће да би били мотивисани да се развијају и остану у тенису.
Опис активности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Користимо различите лоптице и терене како бисмо игру учинили лакшом и унапредили ниво тактичких и техничких вештина, наших играча., 2. Подучавање кроз рад–креирамо активно окружење где ученици играју и вежбају много више него да само стоје около и слушају. Нејвеће знање стиче се када створимо ситуацију у којој ученици могу сами за себе да уче; 3. Одговарајућа конкуренција покреће програме. Сваки ученик би требало да игра, што значи стицање одговарајућег такмичарског искуства за сваког ученика без обзира на узраст; 4. Важна је координација и укупан спортски развој. Потребно је да ученици буду спортисти, тако да време трошимо квалитетно на загревања и физичке активности и храбримо наше ученике да учествују у другим спортовима како би развили ове вештине, 5. Разумемо потребе ученика, како физичке тако и менталне. Потребно је да структура часа буде таква да се задаци понављају, али не превише - подучавамо у малим временским интервалима. Сваки час дели се на ове кратке интервале, који се понављају и знедеље у недељу; <p>Спортски дух и поштовање према ученицима и професору веома је важно, па желимо да ученици развију животне вештине око фер-плеја и буду добри</p>

	такмичари. Надметање за сваки мали успех заслужује поштовање само по себи, тако да је потребно препознати успех сваког ученика.
Циљна група којој је намењено	Ученици од 1. и 2. разреда
Носиоци активности	Наставник физичког васпитања
Место реализације	Фискултурна сала
Процена обухвата ученика	10 ученика 1. разреда, 10 ученика 2. разреда

План остваривања модула програма ритмичка гимнастика

Област деловања	Развијање физичке културе и одговорног живљења Представља програм обуке и овладавање вештинама ритмичке гимнастике, кроз елементе гимнастике, балетске технике а уз плесне покрете уз музичку пратњу.
Назив активности	Ритмичка гимнастика
Циљеви и очекивани исходи активности	Циљеви: 1. Обезбеђивање једноставног пута за развој вештина и способности код свих ученица; 2. Развој подстицајног, и такмичарског окружења за ученице; 3. Пружање јасних смерница за разумевање развојног пута тренерима, родитељима и ученицима; 4. Стварање најбољих спортских особина код ученица и адекватне основе за напредовање у даљим такмичењима и нивоима за старије; 5. Креирање позитивног окружења које утиче на мотивисање ученица да наставе са вежбањем целог свог живота; 6. Све ово у циљу добробити и развоја личности ученика, унапређења здравља и промоција здравих навика у и свакодневном животу деце школског узраста; Исходи: 1. Подизање свести о значају вежбања за све чланове породице; 2. Ученице ће по завршетку програма бити оспособљене да самостално изводе основне и напредне елементе гимнастике, основне технике балета, уз овладавање плесног ритма.
Опис активности	1. Подучавање кроз рад–креирамо активно окружење где ученице индивидуално савладавају појединачне елементе гимнастике, технике балета, плеса, након чега се прелази на групни рад уз музичку пратњу. Највеће знање стиче се када створимо ситуацију у којој ученице могу сами за себе да уче; 2. Одговарајућа конкуренција покреће програме. Свака ученица би својим стеченим индивидуалним вештинама овладавала до нивоа извођења групних вежби, што значи стицање одговарајућег искуства за сваку ученицу без обзира на узраст; 3. Важна је координација и укупан спортски развој. Потребно је да ученице буду активни спортисти, тако да утрошак времена буде усмерен на квалитетно загревања и физичке активности и узајамно храбримо наше ученице да учествују у раду како би развиле све задате вештине,

	<p>4. Разумемо потребе ученица, како физичке тако и менталне. Потребно је да структура часа буде таква да се задаци понављају, - подучавамо у малим временским интервалима.</p> <p>5. Ритмичка гимнастика захтева да се вежбе иведу до перфекције, односно, до савршенства, а да би се то постигло, потребно је да се вежба понови много пута.</p> <p>6. Подстиче важан моменат за стицање самопоуздања, јер се ствара уверење да се све препреке могу прескочити, ако ученице себе изложе напору и на тај начин постају боље и упорније у свим новим изазовима.</p> <p>7. Поред основних техника тежина извођења скокова, окрета, равнотежа, полуакробатских елемената, наставни план је усмерен и на рад ученица са реквизитима, међу којима су, лопта, обруч, вијача, трака, и чуњеви.</p> <p>8. Динамика реализације је 1. и 2. разред један час недељно у трајању од 45 минута. 3. и 4. разред један час недељно у трајању од 45 минута.</p> <p>Спортски дух и поштовање према ученицима и наставнику веома је важно, па желимо да ученице развију животне вештине око фер-плеја и буду добри такмичари. Надметање за сваки мали успех заслужује поштовање само по себи, тако да је потребно препознати успех сваког ученика.</p>
Циљна група којој је намењено	Ученици 1. 2. 3. и 4. разреда
Носиоци активности	Наставник физичког васпитања
Место реализације	Фискултурна сала
Процена обухвата ученика	6 ученица 1. разреда 6 ученица 2. разреда 10 ученица 3. разреда 10 ученица 4. разреда

За наведене модул програме припремаће се активности на месечном нивоу. Оне ће бити саставни део документације наведених реализатора модула програма.